TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ BIÊN HÒA** TỈNH ĐỒNG NAI	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 06/2023/QĐST-VDS	*Biên Hòa, ngày 15 tháng 2 năm 2022*

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BIÊN HÒA

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đỗ Thị Huệ

Thư ký phiên họp: Bà Vũ Thị Thu Trang– Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Biên Hòa tham gia phiên họp: Bà Đoàn Thị Hương - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 02 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 573/2022/TLST-VDS ngày 11 tháng 10 năm 2022 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 40/2023/QĐST-VDS ngày 30 tháng 01 năm 2022 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông **Hồ Chí T**, sinh năm 1976; Địa chỉ cư trú: đường Huỳnh Văn N, Khu phố 2, phường B, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai;

- *Người bị yêu cầu:* **Bà Bùi Thị H**, sinh năm 1942; Địa chỉ cư trú: đường Huỳnh Văn N, phường B, Khu phố 2, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.

- Người có quyền, nghĩa vụ liên quan:

1. Ông Hồ Văn T, sinh năm 1938;

2. Ông Hồ Như A, sinh năm 1980.

Cùng địa chỉ cư trú: đường Huỳnh Văn N, Khu phố 2, phường B, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.

(các đương sự vắng mặt tại phiên họp)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Bà Bùi Thị H, sinh năm 1942, cư trú tại đường Huỳnh Văn N, phường B, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Bà H có chồng là Hồ Văn T, sinh năm

1938. Bà H, ông T có 02 (hai) người con là Hồ Chí T, sinh năm 1976 và Hồ Như A, sinh năm 1980.

Từ 3-4 năm trước khi nộp đơn yêu cầu, bà H bắt đầu quên cả chuyện cũ lẫn chuyện mới. Từ năm 2021, bà H không nhận ra người thân, ngủ ít, mất ngủ, đứng ngồi không yên, không tự ăn được. Đến đầu năm 2022, bà H mất trí nhớ nặng, không còn minh mẫn. Ngày 30/8/2022, Bà H được đưa tới khám bệnh tại Bệnh viên tâm thần trung ương 2; Kết quả khám bệnh kết luận: bà H mất trí trong bệnh Alzheimer.

Vì vậy, ông Hồ Chí T yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa tuyên bố bà Bùi Thị H, sinh năm 1942, cư trú tại đường Huỳnh Văn N, Khu phố 2, phường B, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai là người mất năng lực hành vi dân sự để tạo điều kiện trị bệnh cho bà H và thực hiện các giao dịch khác.

Tại phiên họp, Kiểm sát viên phát biểu ý kiến của Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Biên Hòa về việc giải quyết việc dân sự như sau:

- Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 29/KL-VPYTW ngày 13/01/2023 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa về năng lực hành vi dân sự của bà Bùi Thị H thể hiện: về y học "hiện nay đương sự bị bệnh mất trí trong bệnh Alzheimer khởi phát muộn F00.1-ICD.10"; về năng lực nhận thức và điều khiển hành vi: "hiện nay đương sự mất năng lực nhận thức và điều khiển hành vi".

- Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Tố tụng Dân sự quy định: "*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".*

- Áp dụng quy định trên thì có đủ căn cứ để chấp nhận yêu cầu của ông Trung về việc yêu cầu tuyên bố bà Bùi Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa áp dụng Điều 369, Điều 370 Bộ luật Tố tụng Dân sự; Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015, chấp nhận yêu cầu của ông Hồ Chí T về việc yêu cầu tuyên bố bà Bùi Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa nhận định:

[**1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án**: Ông Hồ Chí T yêu cầu tuyên bố bà Bùi Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự. Bà H có nơi cư trú tại phường B, Khu phố 2, thành phố Biên Hòa nên căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự

năm 2015 thì yêu cầu của ông Hồ Chí T thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.

[2] Về quyền yêu cầu:

Theo Giấy khai sinh của ông Hồ Chí T *(bút lục 12)*, sổ hộ khẩu chủ hộ ông Hồ Văn T *(bút lục 03-07*) thể hiện ông Hồ Chí T là con của bà H. Do đó, ông Hồ Chí T có quyền yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với bà Bùi Thị H.

[3] Về tài liệu chứng cứ:

Ông Hồ Chí T cung cấp "Giấy khám sức khỏe tâm thần" tại Bệnh Viện Tâm thần Trung ương 2 của bà Bùi Thị H (*bút lục 15-16*); "Đơn thuốc ngày 08/11/2022" của bệnh viện Hoàn Mỹ Đồng Nai *(bút lục 96)* trong đó có nội dung chuẩn đoán: "Cao huyết áp + Đái tháo đường type 2 + Tăng lipid máu, xơ vữa động mạnh chi dưới 2 bên+ bệnh thận mãn tính, giai đoạn 4 + Dãn tĩnh mạch chi dưới".

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 29/KL-VPYTW ngày 13/01/2023 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa *(bút lục 105)* kết luận:

+ Về y học: hiện nay đương sự bị bệnh mất trí trong bệnh Alzheimer khởi phát muộn (F00.1-ICD.10)

+ Về năng lực nhận thức và điều khiển hành vi: hiện nay đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi

Như vậy, căn cứ vào Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015, Điều 376 Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015, có đủ cơ sở xác định bà Bùi Thị H bị mất năng lực hành vi dân sự.

[**3] Về lệ phí:** ông Hồ Chí T thuộc đối tượng phải chịu lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định pháp luật.

[4] Về ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Biên Hòa: Tại phiên họp, ý kiến của Kiểm sát viên là phù hợp nhận định của Thẩm phán nên chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a Khoản 2 Điều 35, điểm a Khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng Dân sự;

Áp dụng khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015; Luật Người Cao tuổi; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu của ông Hồ Chí T;

Tuyên bố bà Bùi Thị H, sinh năm 1942, địa chỉ cư trú tại đường Huỳnh Văn N, Khu phố 2, phường B, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: ông Hồ Chí T phải chịu 300.000 đồng (ba trăm ngàn đồng) lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự sơ thẩm. Khấu trừ vào số tiền 300.000 đồng (ba trăm ngàn đồng) tạm ứng lệ phí ông Trung đã nộp theo biên lai thu tiền số 0004143 ngày 07/10/2022 của Chi cục Thi hành án Dân sự thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai; ông Trung đã nộp đã nộp đủ lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự sơ thẩm

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được Quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày Quyết định giải quyết việc dân sự được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện Kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- Các đương sự;
- Viện Kiểm sát nhân dân cùng cấp;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đỗ Thị Huệ